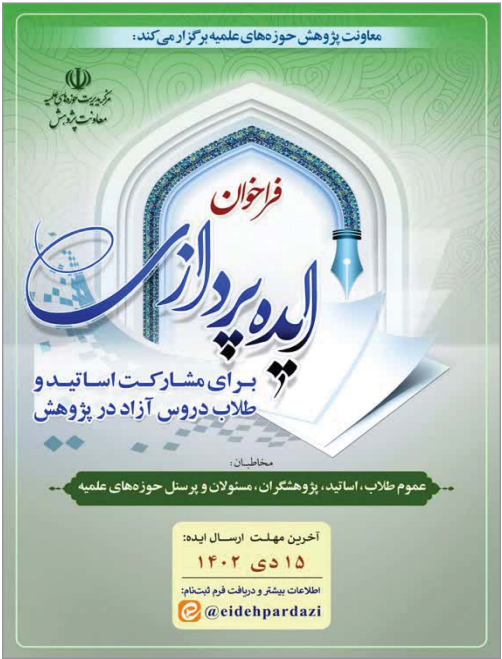

راه‌اندازی بخش ویژه اساتید در جشنواره علامه حلی ^{رحمه‌الله}

با توجه به تقاضاهای اساتید مدارس علمیه سراسر کشور مبنی بر امکان شرکت در جشنواره علامه حلی ^{رحمه‌الله}، شورای سیاست‌گذاری جشنواره علامه حلی ^{رحمه‌الله}، در جلسه مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۱۰ خود، دستورالعمل برگزاری بخش اساتید در کنار بخش طلاب جوان در این جشنواره را تصویب کرد. بر این اساس، در چهاردهمین دوره جشنواره و برای نخستین‌بار، تعداد ۱۲۲۷ اثر از سوی اساتید برادر حوزه‌های علمیه و ۱۳۳۳ اثر توسط اساتید خواهر حوزه‌های علمیه به دبیرخانه جشنواره واصل شد که پس از انجام ارزیابی‌های مربوط در دبیرخانه‌های استانی و ارسال آثار برتر اساتید به مرحله کشوری جشنواره، تعداد ۲۱ اثر از آثار اساتید برادر و ۹ اثر از آثار اساتید خواهر به‌عنوان برگزیده کشوری جشنواره انتخاب و تجلیل شدند.

برگزاری دوره تربیت مدرس

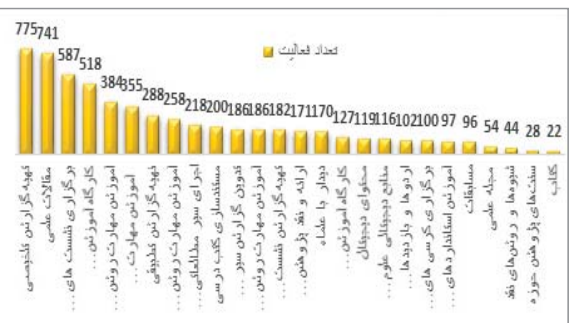
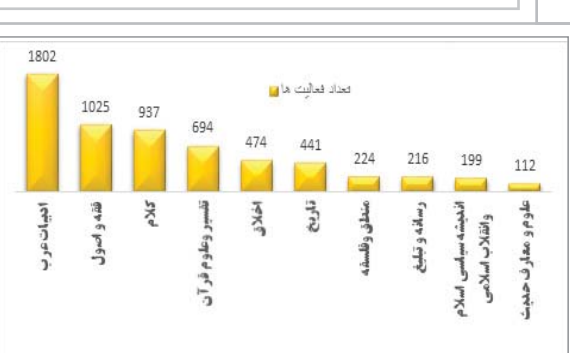
مهارت‌های پژوهشی مهمترین رکن فرایند

رشد و تربیت پژوهشی طلاب

مدرسان مهارت‌های پژوهشی در سطوح مختلف، یکی از مهمترین ارکان فرایند رشد و تربیت پژوهشی طلاب و اساتید حوزه‌های علمیه محسوب می‌گردند. اجرا و تحقق مطلوب برنامه‌های پژوهشی در سطح واحدهای آموزشی همچون پژوهش درسی، تحقیق پایانی، تحصیل پژوهش محور و همچنین ارتقای سطح کمی و کیفی برخی از مهمترین برنامه‌های ترویجی پژوهشی همچون جشنواره علامه حلی ^{رحمه‌الله} و نشریات علمی واحدهای آموزشی، نیازمند آموزش صحیح و هدفمند مهارت‌های پژوهشی به طلاب، توسط مدرسان توانمند می‌باشد.

از این‌رو به‌سبب تأمین استاد در واحدهای آموزشی، ضرورت تأمین و سازماندهی مدرسان مهارت‌های پژوهشی، راه‌اندازی دوره تربیت مدرس مهارت‌های پژوهشی، برنامه‌ریزی و به‌اجرا درآمد.

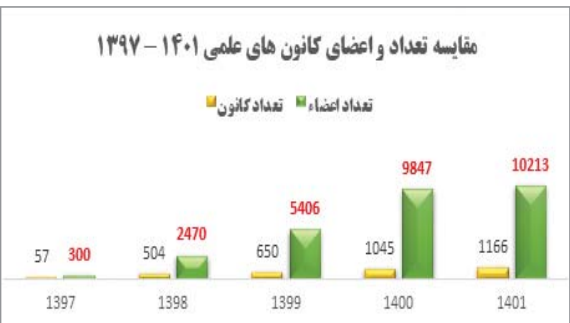
از سال ۱۴۰۰ تاکنون، سیزده دوره به‌صورت متمرکز توسط معاونت پژوهش ستاد و با از سوی مدیریت‌های استانی و مراکز، طراحی و اجرا شده است که تاکنون بیش از ۴۵۰ نفر در دوره‌های تربیت مدرس مهارت‌های پژوهشی شرکت و آموزش دیدند.

تفسیر و علوم قرآن، علوم و معارف حدیث، تاریخ، اخلاق، رسانه و تبلیغ، اندیشه سیاسی اسلام و انقلاب اسلامی.

طلاب در حال تحصیل در تمامی رشته‌های علمی یادشده، می‌توانند مطابق عناوین تعریف‌شده در جداول نگارش پژوهش، ترویج پژوهش و آموزش پژوهش به فعالیت بپردازند. (عناوین این فعالیت‌ها در آیین‌نامه ارزیابی و رتبه‌بندی کانون‌ها ذکر و آیین‌نامه‌ای هم، برای شیوه اجرای هریک از آنها تدوین و در اختیار اعضای کانون‌ها قرار داده شده است).

• اطلاعات آماری

پژوهشگر نباید مصرف‌کننده باشد

جریان پژوهش را همراه با تعلیم و تعلّم بر ما لازم کردند. یک بحث در این است که انبیاء ^{علیهم‌السلام} آمدند معلم ما شدند ﴿یعلّمهم الکتاب والحکمة﴾ یک بحث در این است که به ما نفروموند: همین که عالم شدید، کفایت کنید. همین که معلم شدید، همان گفته‌ها را منتقل کنید؛ بلکه وقتی به بارگاه انمه ^{علیهم‌السلام} مشرف شدید، خود آنها به ما آموختند که از پیشگاه آنها درخواست و عرض کنیم: «ای محقق لما حققتم و مبطل بما ابطلتم» این جمله که در زیارت جامعه کبیره است، گرچه به‌صورت خبر است؛ اما جمله‌هایی که در زیارت‌نامه‌ها هست، در مناجات هست، در ادعیه است، اینها جمله‌های

در نظام پژوهش، سنت‌های پژوهشی داریم که باید به دنبال احیای این سنت‌ها باشیم. باید در نشریات نیز، الگوهای نگارشی سنتی حوزه را احیا کنیم؛ یکی از این سنت‌های گذشته، حاشیه‌زنی بر کتاب‌ها و مقالات مختلف است.

تلاش معاونت پژوهش بر این است که حامی پژوهش باشد. طی دو سال گذشته در دبیرخانه حمایت ۴۲۰۰ طرح پژوهشی ارسال شده است. از این تعداد بیش از سه هزار طرح مورد بررسی قرار گرفته است؛ همچنین تاکنون بیش از ۵۰۰ طرح تأیید و قرارداد نیز منعقد شده است که هرکدام، از صفر تا ۱۰۰ درصد پرداختی داشته‌اند. محدودیتی در پذیرش پروژه‌ها نداریم؛ اما پروژه‌ها باید ناظر به پاسخ به یکی از نیازهای نظام و جامعه اسلامی باشد. دبیرخانه حمایت از آثار پژوهشی با توجه به‌عنوانی که دارد، نمی‌تواند هر طرحی را بپذیرد و از آن حمایت کند. آثار ثبت‌شده در این دبیرخانه، باید متناسب با یکی از اولویت‌های اعلام‌شده باشد.

ما به دنبال توسعه پژوهش در مرکز مدیریت هستیم. تلاش داریم مراکز مختلف حوزوی برنامه‌ریزی خود را پس از پژوهش انجام دهند. این اتفاق موجب می‌شود، اقداماتی که در حوزه رقم می‌خورد، با کیفیت و اثرگذاری بیشتری باشد.

بخش اساتید جشنواره علامه حلی ^{رحمه‌الله}، کار جدید بود که مورد استقبال خوبی نیز قرار گرفت. در طول چهارده دوره گذشته جشنواره علامه حلی ^{رحمه‌الله} بیش از ۱۸۰ هزار اثر طلاب خواهر و برادر، به دبیرخانه جشنواره ارسال شده است. در چهاردهمین دوره جشنواره علامه حلی نیز، حدود ۱۸ هزار ۶۰۰ اثر در بخش طلاب و دو هزار و ۵۰۰ اثر نیز، در بخش اساتید داشته‌ایم. در سامانه نشریات علمی کشور، حدود ۸۵۰ نشریه در

معاون پژوهش حوزه‌های علمیه

سنت‌های پژوهشی حوزه باید احیا شود

نگاهی به فعالیت‌های پژوهشی حوزه در سال گذشته

برای هر آموزش مهارت پژوهشی به طلاب، کتاب مهارت‌های پژوهش نوشته شده و لذا در این راستا، برای اساتید نیز دوره‌های ویژه‌ای برگزار می‌شود.

کتاب مهارت‌های پژوهش به‌صورت کارگاهی است و می‌تواند الگویی برای دیگر موضوعات و مسائل باشد. طلبه را باید جستجوگر تربیت کنیم. این کمک می‌کند تا طلبه در نظام آموزش حوزه موفق باشد. باید تلاش کرد، روح تحقیق و جستجوگری را در طلبه و مدرسه زنده کرد؛ اما مهارت‌های پژوهشی در این راه لازم است.

در این راستا برای اساتید کارگاه‌هایی را برگزار کردیم تا با مدل کار آشنا شوند. چهار مهارت روش مطالعه، روش فناوری پژوهش، روش تحقیق اولیه و روش نگارش مقاله

گزارش سامانه وضعیت‌سنجی فعالیت‌های پژوهشی در واحدهای آموزشی (معرفی دسکتاپ مجازی)

ردیف	نام واحد آموزشی	تعداد اعضای کانون	تعداد کانون	تعداد اعضا	تعداد کانون
۱	کانون فقه و اصول	۱۸۰۲	۱۸۰۲	۱۸۰۲	۱۸۰۲
۲	کانون کلام	۱۰۲۵	۱۰۲۵	۱۰۲۵	۱۰۲۵
۳	کانون تفسیر و علوم قرآن	۹۳۷	۹۳۷	۹۳۷	۹۳۷
۴	کانون اخلاق	۶۹۴	۶۹۴	۶۹۴	۶۹۴
۵	کانون تاریخ	۴۷۴	۴۷۴	۴۷۴	۴۷۴
۶	کانون عقاید و فقهیه	۴۴۱	۴۴۱	۴۴۱	۴۴۱
۷	کانون رساله و فقه	۲۲۴	۲۲۴	۲۲۴	۲۲۴
۸	کانون اندیشه سیاسی اسلام	۲۱۶	۲۱۶	۲۱۶	۲۱۶
۹	کانون وفتان اسلامی	۱۹۹	۱۹۹	۱۹۹	۱۹۹
۱۰	کانون علوم معارف جدید	۱۱۲	۱۱۲	۱۱۲	۱۱۲

سایر فعالیت‌ها (خلاقیت‌ها و نوآوری‌ها).

• (ب) وضعیت‌سنجی عملکرد پژوهشی واحدهای آموزشی (تعداد ۷ شاخص کلان و ۳۴ شاخص خرد)

آموزش پژوهش و اجرای درس مهارت‌های پژوهشی (براساس برنامه جامع پژوهش)؛

فعالیت‌های پژوهشی (پژوهش درسی، تحقیق پایانی، مجلات و نشریات علمی واحدهای آموزشی، جشنواره علامه حلی مدرسه‌ای، کانون‌های علمی طلاب)؛

برای هدایت و نظارت بر فعالیت‌های پژوهشی در استان‌ها و حوزه‌های علمیه سراسر کشور، سامانه‌ای بر اساس مصوبه ۱۴۰۲ شورای عالی، مبنی بر تعیین شاخص‌های کلان و خرد رتبه‌بندی واحدهای آموزشی در عرصه‌های آموزشی، پژوهشی و ... طراحی گردید. با راه‌اندازی آزمایشی این سامانه در بستر دسکتاپ مجازی، برای اولین‌بار، همه واحدهای آموزشی، دارای پرونده به‌روز پژوهشی شده و امکان ثبت اطلاعات از سوی این واحدها و نظارت استان‌ها و ستاد مرکزی فراهم شده است.

• (الف) وضعیت‌سنجی پژوهشی در مدیریت استانی

(تعداد ۸ شاخص کلان و تعداد ۲۸ شاخص خرد)

برای رصد فعالیت‌های ستاد پژوهشی در استان‌ها، کلان‌شاخص‌های ذیل از قبیل:

زیرساخت‌های پژوهشی (شورای پژوهش کلان استان، پژوهش سرا ...)

آموزش پژوهش (برگزاری دوره‌های مهارتی)؛

فعالیت‌های پژوهشی (جشنواره استانی علامه حلی ^{رحمه‌الله}، تشریع علمی، کمیته استانی آزاداندیشی)؛

فرهنگ‌سازی پژوهش (هفته کتاب، هفته پژوهش، برگزاری مسابقات)؛

حمایت و پشتیبانی (تشکیل بانک اطلاعات پژوهشی، ساماندهی آثار پژوهشگران استان)؛

منابع انسانی و مالی؛

ارتباطات و تعاملات با ستاد و مدارس؛

کانون‌های علمی طلاب واحدهای آموزشی

«کانون‌های علمی طلاب واحدهای آموزشی» تنها تشکیل طلبگی مدرسه‌محور با حضور حداقل ۵ نفر از طلاب واحدهای آموزشی است که تحت اشراف استاد راهنما در یکی از رشته‌های علمی حوزوی، به فعالیت‌های پژوهشی مبادرت می‌ورزند. این تشکّل‌ها برای تقویت سنت‌های حوزوی و در راستای «تأمین و تربیت جامع و متوازن طلاب در عرصه‌های آموزشی، پژوهشی، تهذیبی»، «آموزش پژوهش و فعالیت‌های پژوهشی در مدارس ...»، «پژوهش محوری در تربیت علمی طلاب و تأکید بر اصل همراهی پژوهش و آموزش با هدف نهادینه شدن مطالب در ذهن طلاب» که در اسناد بالادستی نظیر اهداف کلان سند چشم‌انداز حوزه و سیاست‌ها و برنامه‌های پژوهشی و نیز شرح وظایف معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه تصریح شده است.

• راه‌اندازی و رشد کانون‌های علمی

بر اساس گزارش‌های موجود تعداد کانون‌ها در سال ۱۳۹۷ ۵۷ کانون بود که در سال ۱۳۹۸ این تعداد، به ۵۴ کانون با ۲۴۷۰ عضو و در سال ۱۳۹۹ آمار کانون‌ها به عدد ۶۵۰ با ۵۴۰۶ عضو رسید. همچنین در سال ۱۴۰۰ با